

Jednoduše do Flashe

V dnešní době již těžko narazíte na webovou stránku, která by neobsahovala některé flashové prvky nebo která by touto technikou nebyla vytvořena celá. Tento fenomén se rozrostl díky své naprosté všestrannosti a autoři webů si v něm velice libují. Je pravda, že pokud chcete do tohoto odvětví proniknout opravdu hlouběji, bude vás to stát mnoho hodin strávených u příruček a všelijakých knih zabývajících se touto problematikou. Proto bychom vám rádi nabídli ukázkou několika programů, které se řadí mezi ty jednodušší. Tvorba vašeho webu se tak stane daleko snazší a vy poznáte kouzlo tohoto formátu, aniž byste se museli někde odborněji vzdělávat.

Z HISTORIE

Počátky Flashe spadají někam do roku 1994. Tehdy vlastně ještě nešlo o Flash, jak jej známe dnes. Předchůdce se jmenoval SmartSketch a byl založen na Javě. Od tohoto směru se však ustoupilo. Java jako programovací jazyk totiž nevyhovovala nárokům na rychlost a spolehlivost. Když se někdy v roce 1995 objevily prohlížeče podporující zásuvné moduly typu plug-in, byl SmartSketch přejmenován na FutureSplash Animator a byla zcela změněna jeho podoba. Macromedia v této době pracovala na svém projektu s názvem Shockwave.

V roce 1996 koupila Macromedia FutureSplash Animator a vznikl Macromedia Flash 1.0. Tato verze sice ještě neobsahovala skriptování ActionScript, ale nastiňovala nadějný směr vývoje webových animací.

JAK POSTUPOVAT?

Při práci s následujícími programy bychom vám nejprve doporučovali zamyslet se nad tím, čeho chcete vlastně docílit. Rozhodně vám nebráníme vyzkoušet si jeden produkt za druhým a řádně si všechny věci "ohmatat" - díky tomu jistě přijdete alespoň na určité základy a pochopíte, jak vlastně tato metoda tvorby WWW stránek funguje. Prvním vaším krokem by asi mělo být rozhodnutí, zda chcete pracovat s časovou osou, nebo zda se spokojíte s programy, které jsou o tento element ochuzeny. Dále by bylo vhodné vědět, jaký prvek chcete na stránku umístit: jestli pouze nějakou animaci s odkazem, nebo třeba celé, již složitější menu. Předpokládáme, že práce s HTML kódem vám není cizí, takže si bez sebemenších problémů daný výtvar do stránky vložíte. Pokud však neovládáte ani zdrojový kód stránek, některé z těchto programů vám ho i vytvoří. Nyní se již zaměříme na popis jednotlivých programů.

1 COOL BUTTON TOOL 5.0

Program pro vytváření buttonů (tlačítek) ve Flashi. Vše je velice jednoduché a tvorbu by měl zvládnout i naprostý začátečník, protože je zde možnost využít tutoriálu, který vás provede celým postupem krok za krokem. Jako první po vás program bude chtít vědět, zda chcete tlačítka umístit horizontálně, nebo vertikálně a jaký bude jejich počet. Pokud jste vše zadali, klikněte na tlačítko next a máte na výběr další možnost: bitmapové, nebo renderované buttony. Zvolíte-li bitmapové, otevře se vám galerie s již hotovými tlačítky. Zde si tedy vyberte ten typ, který je vám nejbližší. Pokud zadáte volbu druhou, musíte si ručně nastavit všechny parametry tlačítek. Krok čtvrtý přináší přiřazení zvuků a animací a v dalším zadáváte text, který bude na daném tlačítku zobrazen, a odkaz, který se aktivuje při jeho zmáčknutí. Jakmile tyto kroky absolvujete, můžete si ještě vše dodatečně projít, případně pozměnit. Možností je vskutku mnoho. Program také zobrazuje náhledové okénko, ve kterém si vše můžete pohodlně vyzkoušet. Poté již následuje jen export do swf souboru a vše je hotovo. Program je vskutku příjemný a velmi jednoduchý.

1 COOL MENU FX TOOL

Neuvěřitelně mocný a snadno použitelný vytvářec menu ve Flashi a v Javě. Oživte svou webovou stránku animovanými tlačítky, rozšiřitelnými menu, plovoucí navigací a jinými interaktivními animačními flashovými a javovskými prvky. Není potřeba žádný další software ani žádné znalosti z oblasti Javy či JavaScriptu. Můžete dokonce používat jakýkoli True-type font ve svém menu. 1 Cool Menu FX Tool představuje uživatelské rozhraní krok po kroku. Pouze několika málo kliknutími může i úplný začátečník vytvořit efekty v menu a flashové animace, které by jinak trvaly celé hodiny. 1 Cool Menu FX Tool pro vás

dokonce vytvoří všechny HTML kódy a JavaScripty, tudíž nejsou potřeba žádné zkušenosti se psaním složitých skriptů - program prostě udělá všechnu práci za vás.

DRAWSWF

Nejjednodušším programem z našeho výběru je právě DrawSWF. Jeho využitelnost je víceméně sporadická, ale pokud se treftíte přesně do onoho požadavku, program bude schopen vám nabídnout dostačující možnosti. Jedná se o vykreslování jakýchkoli křivek, psaní textu a vkládání obrázků s exportem do swf. Máte na výběr normální tužku (program poté zobrazí všechny tahy přesně tak, jak jste je kreslili), rovné přímkové, čtverce a elipsy s barevnou výplní nebo bez výplně, vkládání obrázků (bohužel bez jakýchkoli efektů) a psaní textu. U psaní máte na výběr ze dvou efektů: jako by někdo ťukal do stroje, nebo tzv. fade in. Co se týče fontů, program spolupracuje se standardní knihovnou ve Windows. Program je spíše zábavný a opravdu se hodí vlastně jen na kreslení nějakých obličejů, ale je to velice dobrá ukázka toho, jaké jednoduché vlastnosti je formát swf schopen nabídnout.

COFFEECUP FLASH FIRESTARTER 6.5

Program CoffeeCup Flash Firestarter 6.5 je jakýmsi kompromisem ve složitosti vytváření Flash animací. Tento program již obsahuje časovou osu, ve které plně spravujete svůj swf výtvar, ale jeho ovládání je vcelku jednoduché. Nechybí zde ani velká řada efektů, a to jak jednoduchých (zesvětlování objektů, zajištění do stran...), tak i složitějších (exploze, rozsypání apod.), které si k jednotlivým objektům přiřazujete. Samozřejmostí je i vkládání zvuků, obrázků apod. Je zde velice příjemné pracovní prostředí a orientace v něm není nikterak složitá. Program také disponuje funkcí pro upload souboru na FTP server, takže je opravdu o vše postaráno. Program také umí exportovat gif animace do Flashe.

SOTHING GLANDA

Pomocí několika kliknutí myší můžete vytvořit řadu animovaných efektů, např. tlačítek, navigací, splashscreenů, grafických log... Sothink Glanda vám vytvoří stejný swf soubor jako Macromedia Flash. S tímto programem můžete pracovat, aniž byste museli mít zkušenosti s Flash designem, a nepotřebujete ani praxi v oblasti uměleckého a grafického designu. Program totiž disponuje velkým počtem předdefinovaných grafických prvků, zvuků a efektů. Designový panel a integrovaný náhled dělá tvorbu ještě více intuitivní. Nabízí stovku pěkně navržených šablon včetně animovaných tlačítek, textových efektů, pozadí s hýbajícími se obrázky a pohledů, takže nemusíte začínat od nuly. Je zde i velký počet vektorových tvarů, obrazů, zvukových souborů, které můžete použít. Ve verzi 2001a Sothink Glanda integrovala importní nástroj, Sothink swf dekompilátor, který vám umožní importovat tvary, texty a pohyby z jiných swf souborů. Můžete tak vytvořit interaktivní filmy spojením svých tlačítek s externími flashovými filmy.

SELTECO FLASH DESIGNER 4

Vytvořte pro svou webovou stránku interaktivní animace na bázi vektorů s použitím více než 130 vestavěných animačních efektů, jako je např. Fade, Zoom nebo Rotate, a navrhnete komplexní grafiku s obrázky, tvary a textem. Selteco Flash Designer exportuje swf soubory ve formátu Macromedia Flash s HTML kódem nutným pro zasazení animace do vaší webové stránky. Máte tedy na výběr více než 130 předdefinovaných animací a efektů, k tomu vám vestavěný browser předvádí vaši animaci přesně tak, jak bude vypadat na webu (preview widow). Soubory můžete také exportovat s optimalizovanou velikostí pro rychlejší předvádění. Program také umí konvertovat gif animace do animací flashových.

SOTHING SWF QUICKER

Tento velice mocný program je prakticky totožný s programem Macromedia Flash. Je tím pádem z tohoto výběru programů nejsložitější. Na rozdíl od Flash MX ho však pořídíte za daleko nižší cenu. Sothink SWF Quicker je lehce použitelný pro tvorbu flashových filmů a je to také silný nástroj pro editaci swf souborů. Software pro Flash podporuje shape design, editování rtf, movieclip a vytvářeč buttonů, pohybové vykreslování (motion tween), maskovací vrstvy, vkládání zvuků atd. Kromě používání shape tools (práce s tvary) můžete také importovat a používat další vektorové formáty včetně ai, svg a wmf/emf. Program obsahuje profesionální ActionScript editor, který uživateli pomáhá psát přímo ActionScript nebo upravovat importované ActionScripty díky pomocníkům, jako je zvýrazňování syntaxe a automatické dokončování kódu. Nabízí také schopnost importovat swf filmy pomocí inteligentní analýzy pohybu a plné podpory ActionScriptu. Všechny importované elementy, jako např. Shape, Text, URL, ActionScript atd., mohou být snadno upraveny a dekompilovány zpět do nového swf filmu se všemi funkcemi filmu původního. Jako pomoc při co nejrychlejší navrhování animací obsahuje Sothink SWF Quicker přes 80 konfigurovatelných efektů. Tyto již vytvořené animační efekty mohou být dále modifikovány pomocí několika málo kliknutí a změn parametrů. Sothink SWF Quicker je také editor swf. Můžete s ním

upravovat swf soubory s téměř všemi elementy, jako ActionScript, Text, Shape, a URL, přesně podle svých představ. Máte také možnost dekompilování a exportování filmů. Jakmile dokončíte importování a úpravu swf filmu, můžete jej také exportovat jako *.swf soubor. A navíc, Publish Wizard (průvodce) vám pomůže vložit swf film do HTML souboru.

ZÁVĚR

Všechny vhodné prostředky tedy máte, zbytek už záleží pouze na vás. Programy jsme vybírali tak, aby i méně zkušený uživatel byl schopen vytvořit interaktivní stránku, aniž by se musel čemukoliv učit. Za to můžeme u některých programů poděkovat převážně velmi srozumitelným tutoriálům, ve kterých provedete všechna nastavení a které vám krok po kroku vlastně nadiktují, co kde máte zmáčknout, zeptají se vás, jak velký bude splashscreen apod. Na druhou stranu se zde nachází i programy, za které by se nemusel stydět ani sebeostřílenější profesionál. Celkově vzato, máte zde programy, díky kterým zpestříte svou webovou stránku danými elementy, jež poté jednoduše zaimplementujete do HTML kódu.

Jan Řezáč

ADOBE USTUPUJE?

15. listopadu 2003 ukončila společnost Adobe distribuci programu LiveMotion 2, jeho aktivní technickou podporu pak ukončila koncem března tohoto roku. Oficiálním důvodem ukončení vývoje a prodeje programu je "zaměření na jiné oblasti vývoje" - Adobe tak vyklízí pole a vzdává boj o komunitu internetových grafiků.

Otázkou zůstává, zda Adobe nestahuje LiveMotion proto, že připravuje jiný krok: boj o majoritní editor swf animací už nevyhraje, ale má v rukávu vlastní formát - svg, který má internetu také co nabídnout. Možná se tak dočkáme dalšího boomu internetových animací.

CO JE TO SVG (SCALABLE VECTOR GRAPHICS)?

Jde o standard jazyka pro popis 2D grafiky, definovaný organizací W3C, což je sdružení, které se zabývá standardizací HTML kódu, XML kódu atp. Zápis SVG je podobný zápisu HTML kódu. Formát pro vektorovou grafiku SVG se ve světě internetového i tradičního publikování začíná těšit stále větší pozornosti. Není divu, neboť široká škála jeho vlastností bourá mnohá omezení jiných formátů obdobného typu. Za své si SVG vzali prakticky všichni významní poskytovatelé řešení pro dnešní pre-press, v první řadě společnosti Adobe a Corel. Mimo těchto gigantů se o vývoj aplikací pro SVG snaží i řada dalších výrobců. Patří k nim i společnost Software Mechanics Pty Ltd, která má na svědomí výtvar SVGmaker.

CO JE TO FLASH?

Jedná se o animace - tedy o skupiny snímků, které se mezi sebou vyměňují (podobně jako animovaný gif). Tato definice však není úplně přesná. Zatímco u gif se střídají rastrové obrazy (tvořené sítí bodů - pixelů), u Flashe se jedná o vektorové obrazy (grafika je definována pomocí čar a výplní). A v neposlední řadě ještě připomeňme, že animace může být ovlivňována ActionScriptem (programovací jazyk podobný JavaScriptu).

Vektorová grafika tedy přináší mnoho výhod: je datově menší, objekty nejsou rozměrově nijak limitovány (mohou být zvětšovány bez roztřepení a ztráty kvality). Výplně a čáry mohou být také průsvitné, nebo vybarvené přechodovou výplní s minimálním zvětšením souboru.

Produkt	1 Cool Button Tool 5.0	1 Cool Menu FX Tool	CoffeeCup Flash Firestarter 6
Výrobce	Juice-ware	Juice-ware	CoffeeCup
Internet	http://www.juice-ware.com	http://www.juice-ware.com	http://www.coffeecup.com
Licence	trial verze	trial verze	trial verze
Cena produktu	44,95 USD	64,95 USD	49 USD
Jazyk	angličtina	angličtina	angličtina
Operační systém	Windows + JAVA WS (nutné)	Windows + JAVA WS (nutné)	Windows
Práce s časovou osou	ne	ne	ano
Možnost tutoriálu	ano	ano	ne
Export do SWF	ano	ano	ano
Export do Javy	ano	ano	ne

Generování HTML kódu	ano	ano	ne
Editace SWF	ne	ne	ne
Vkládání obrázků	ano	ano	ano
Vkládání zvuků	ano	ano	ano
Vkládání efektů	ano	ano	ano
Možnost preview	ano	ano	ano
Převádění Gif do SWF	ne	ne	ano
Uživatelská náročnost	nízká	nízká	střední
Shrnutí	Velmi účinný program pro tvorbu buttonů (tlačítek). Jeho předností je dobře pochopitelný tutoriál, který vás provede celým postupem. Vhodné pro začátečníky. Program však vytváří pouze zmiňovaná tlačítka.	Ideální tvořič složitějších menu. Jeho uživatelská náročnost je stále velmi nízká, ale jeho použitelnost vcelku široká.	Vcelku jednoduchý program pro tvorbu méně náročných swf animací. Program již disponuje časovou osou a vy si můžete krásně rozvrhnout svůj vývoj. Je však nutné znát základy práce s Flashem.

Produkt	DrawSWF	Sothing Glanda
Výrobce	Bestsolution	SourceTec
Internet	http://drawswf.sourceforge.net/index.html	http://www.sothink.com/
Licence	freeware	trial verze
Cena produktu	zdarma	30 USD
Jazyk	angličtina	angličtina
Operační systém	Windows + JAVA WS (nutné)	Windows
Práce s časovou osou	ne	ne
Možnost tutoriálu	ne	ne
Export do SWF	ano	ano
Export do Javy	ne	ne
Generování HTML kódu	ne	ano
Editace SWF	ne	ano
Vkládání obrázků	ano	ano
Vkládání zvuků	ne	ano
Vkládání efektů	ne	ano
Možnost preview	ano	ano
Převádění Gif do SWF	ne	ano
Uživatelská náročnost	velmi nízká	vyšší
Shrnutí	Nejjednodušší a také nejomezenější program tohoto testu. Jde spíše jen o zábavu. Co si nakreslíte, to vám swf zobrazí tah po tahu.	Sothing SFW Quicker je program, který je prakticky totožný s programem Macromedia Flash. Je tím pádem z tohoto výběru programů nejsložitější. Na rozdíl od Flash MX ho však pořídíte za poloviční cenu.

Produkt	Sothing SWF Quicker	Selteco Flash Designer 4
Výrobce	SourceTec	Selteco
Internet	http://www.sothink.com/	http://www.selteco.com/flashdesigner/
Licence	trial verze	trial verze
Cena produktu	41,99 USD	49 USD
Jazyk	angličtina	angličtina
Operační systém	Windows	Windows
Práce s časovou osou	ano	ne
Možnost tutoriálu	ne	ano
Export do SWF	ano	ano
Export do Javy	ne	ne

Generování HTML kódu	ne	ano
Editace SWF	ne	ne
Vkládání obrázků	ano	ano
Vkládání zvuků	ano	ano
Vkládání efektů	ano	ano
Možnost preview	ano	ano
Převádění Gif do SWF	ne	ne
Uživatelská náročnost	nízká	nízká
Shrnutí	Program pro tvorbu animovaných efektů, např. tlačítek, navigací, splashscreenů, grafických log. Program je velice jednoduchý. Jeho databáze také čítá veliké množství zvuků, efektů...	Skvělý a jednoduchý program pro vytváření splashscreenů. Vše je dokonale vysvětleno. Máte na výběr ze slušného množství efektů.